

Päiväys: 16.3.2006

Edellinen päiväys: 6.9.2005

1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNANHARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

Kauppanimi

Danadim Progress

Tunnuskoodi

-

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**
Tuhohyönteisten torjunta-aine**1.2.2 Toimialakoodi** 011**1.2.3 Käyttötarkoituskoodi** 38**1.2.4 Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen** **1.2.5 Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen** **1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot****1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**
Hankkija Maatalous Oy**1.3.2 Yhteystiedot****Katuosoite** Peltokuumolantie 4**Postinumero ja -toimipaikka** 05800 Hyvinkää**Postilokero** PL 390**Postinumero ja -toimipaikka** 05801 Hyvinkää**Puhelin** 010 76 83000**Telefax** 010 65 83093**Y-tunnus** 0-224546-6**1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot****1.4 Häät puhelinnumero****1.4.1 Numero, nimi ja osoite**
09-471977Myrkytystietokeskus
PI 100
00029 HUS**2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA****2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

2.1.1 CAS-numero tai muu koodi	2.1.2 Aineosan nimi	2.1.3 Pitoisuus	2.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
60-51-5	Dimetooatti	39 % w/w	Xn, R10, R20/22, R43, R51/53, Haitallinen, EU-no. 200-480-3
1330-20-7	Ksyleeni	13 % w/w	Xn, R 10, R20/21-38 Haitallinen Eu no. 215-535-7
108-94-1	Sykloheksanoni	43 % w/w	Xn, R10, R20 Haitallinen Eu no. 203-631-1

2.1.5 Aineesta tehty asetuksen liitteen 3 mukainen hakemus tai ilmoitus **2.1.6 Vaaraton aine on ilmoitettu luottamuksellisena** **2.1.7 Muut tiedot**

Kauppanimi:

Päiväys:

Edellinen päiväys:

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Haitallinen ja ympäristölle vaarallinen. Syttyvää. Terveydelle haitallista hengitettynä ja nieltynä. Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä. Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Erityiset ohjeet

Auttajan on varottava itse altistumasta aineelle. Potilas, jolla on oireita, toimitetaan aina lääkäriin. Myrkytysoireita ovat päänsärky, pahoinvointi, yleinen heikkouden tunne, hallitsemattomat lihasjännitykset sekä lisääntynyt syljen erityys.

4.2 Hengitys

Siirrettävä pois altistuksesta raittiiseen ilmaan. Hakeuduttava lääkärin hoitoon.

4.3 Iho

Riisuttava saastunut vaatetus ja huuhdeltava roiskeet välittömästi saippualla ja runsaalla vedellä. Jos oireita ilmenee, hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon.

4.4 Roiskeet silmiin

Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä (10 min ajan) ja mentävä lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Jos henkilö on tajuissaan, juota 1-2 lasillista vettä tai maitoa ja oksennuta henkilö työntämällä sormet kurkun takaosaan. Välittömästi annettava runsaasti vettä (mikäli mahdollista aktiivihiihlietettä), lääkehiiltä aikuiselle 50-100 g, lapsille 1-2 g per elopainokilo. Hakeuduttava heti lääkärin hoitoon. Tajutonta henkilö ei saa oksennuttaa.

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

Dimetooatti on kolinesteraasi inhibiittori, joka vaikuttaa keskushermostoon ja ääreishermostoon ja saa aikaan hengityksen laamaannuksen.

Tuote sisältää raakaöljyn tisleitä, jotka voivat altistaa keuhkokuumeeseen.

Jos potilas saastunut tuotteelle on koko ruumis pestävä, suoritettava vatsahuuhtelu, ja juotettava lääkehiiltä potilaalle.

Vasta-aine:

Jos oireita ilmenee, annetaan atropiini sulfaattia, joka on usein hengen pelastava vasta-aine. Ainetta annetaan suurina annoksina kaksi tai neljä mg suonensisäisesti tai lihakseen ruiskutettuna jos mahdollista. Jatka toimenpidettä 5 tai 10 minuutin välein kunnes merkit atropinisaatiosta tulee esiin. Ylläpidä atropinisaatio kunnes kaikki organofosfaatti on metabolisoitunut.

Obidoksiimikloridi (Toxogonin), vaihtoehtoisesti pralidoksiimikloridi (2-PAM), voidaan antaa lisähoitona, mutta ei korvaavana atropiinisulfaatille. Oksiimi-hoitoa jatketaan yhtä kauan kuin atropiinisulfaattiakin.

Keuhkoödeeman ensioireisiin annetaan lisähappea ja hoidetaan oireiden mukaisesti.

Uudelleen sairastuminen voi tapahtua hetkellisen parantumisen jälkeen. Potilasta valvotaan vähintään 48 h oireiden vakavuudesta riippuen.

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

5.1 Sopivat sammutusaineet

Vesisumu, alkoholia kestävä vaahto, jauhe, hiilidioksidi (CO₂). Estettävä sammutusveden pääsy vesistöön ja viemäriin.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

--

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Palossa voi muodostua terveydelle haitallisia ja myrkyllisiä kaasuja NO_x, SO₂.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Kauppanimi:

Päiväys:

Edellinen päiväys:

5.5 Tulipalossa käytettävä paineilmahengityksensuojainta ja suoja-pukua. Säiliöt jäähdytettävä vesisuihkulla.
Muita ohjeita

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Varottava aineen joutumista iholle, silmiin ja vaatteisiin. Vältettävä kaasun/huurun/höyryn/ sumun hengittämistä. Käytettävä henkilökohtaista suojaruustusta. Huomioitava tulipalon vaara.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Ei saa päästää ympäristöön likaamaan pohjavesistöä ja pintavesiä. Estettävä tuotteen pääsy viemäristöön. Valmistetta ei saa käyttää eikä levitysvälineitä puhdistaa 25 m lähempänä vesistöjä.

6.3 Puhdistusohjeet

Käytettävä henkilökohtaista suojaruustusta. Kerätään talteen inerttiin imeytysaineeseen (esim. hiekka, silikageeli, happoositova aine, yleinen sideaine). Lاپoitava sopivaan metallisäiliöön hävittämistä varten. Hävitettävä ongelmajätteenä paikallisten ja kansalisten säädösten mukaisesti.

6.4 Muita ohjeita

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsittely

Varottava aineen joutumista iholle, silmiin ja vaatteisiin. Ei saa hengittää höyryjä tai ruiskutussumua. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Käytettävä henkilökohtaista suojaruustusta.

7.2 Varastointi

Säilytettävä tiiviisti suljettuna alkuperäispakkauksissa. Säilytettävä 4–25°C lämpötilassa. Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden, juomien eikä eläinravinnon kanssa. Säilytettävä lasten ulottumattomissa.

7.3 Erityiset käyttötavat

Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden, juomien eikä eläinravinnon kanssa.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot

Liutoinhöyryt on pidettävä alle raja-arvojen.

8.1.1 HTP-arvot

Dimetooaatti		vuosi	
	OSHA (USA) PEL	2002	ei mainittu
	ACGIH (USA) TLV	2001	ei mainittu
	Saksa, MAK	2002	ei mainittu; BAT
	EU, 2003/39/EC	2000	ei mainittu
Sykloheksanoni			
	OSHA (USA) PEL	2002	TWA 50 ppm (200 mg/m ³)
	ACGIH (USA) TLV	2001	TWA 25 ppm (100 mg/m ³); iho huomio
	Saksa; MAK	2002	Iho huomio
	EU, 2000/39/EC	2000	8 h TWA 10 ppm (40,8 mg/m ³)
Ksyleeni			
	OSHA (USA) PEL	2002	8 h TWA 100 ppm (435 mg/m ³)
	ACGIH (USA) TLV	2001	TWA 100 ppm (434 mg/m ³)
			STEL 150 ppm (651 mg/m ³)
			BEI
	Saksa, MAK	2002	TWA 100 ppm (440 mg/m ³)
			Huippuarvo 200 ppm (880 mg/m ³)
			Ylin kesto altistuksessa: 15 min (keskiarvo)
			Ylin altistusten määrä: 4, väli 1 h
			Ihohuomio: BAT
	EU,2000/39/EC	2000	8 h TWA 50 ppm (221 mg/m ³)

Kauppanimi:

Päiväys:

Edellinen päiväys:

- 9.2.9.2 rasvaliukoisuus 13 mg/ 100 g oliiviöljy (dimettoaatti)
Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä)
Dimettoaatti: 159 g/100 ml 25 oC:ssa metanolia
142g/100 ml 25 oC:ssa asetonitriliä
122g/100 ml 25 oC:ssa sykloheksanonia
120g/100 ml 25 oC:ssa isopropanolia
103g/100 ml 25 oC:ssa toluenia
31,3g/100 ml 25 oC:ssa ksyleeniä
- 9.2.10 **Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi**
log Kow = 0,704 (dimettoaatti)
- 9.2.11 **Viskositeetti**
5,76 mm²/s 20°C, 3,48 mm²/s 40°C:ssa
- 9.2.12 **Höyryntiheys**
- 9.2.13 **Haihtumisnopeus**
- 9.3 **Muut tiedot**

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Vältettävät olosuhteet

Korkeat lämpötilat. Aine hajoaa nopeasti yli 80 °C lämpötiloissa. Kuumentaminen voi vapauttaa myrkyllisiä kaasuja. Voi aiheuttaa räjähdyksen.

10.2 Vältettävät materiaalit

Aine ei saa joutua kosketuksiin vahvojen emäksien, kuten esim. lipeän tai hapettavien aineiden kuten esim. salpietarin kanssa. Syövyttää rautaa, terästä, sinkkiä ja tinaa. Hydrolysoituu yli pH:n 8 tilassa.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Höyryt saattavat ärsyttää silmiä, nenää, kurkkua ja keuhkoja.

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Väitön myrkyllisyys

Tuote:

LD50/suun kautta/rotta = 300-500 mg/kg

LD50/ihon kautta/rotta > 2000 mg/kg

LC50/hengitysteitse/4h/rotta > 3 mg/l

Tehoaine:

LD50/suun kautta/rotta = 300-387 mg/kg

LD50/ihon kautta/rotta > 800 mg/kg

11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys

Tuote: Lievä ihoärsytys mahdollinen

Tehoaine: dimettoaatti: ei ärsytä ihoa

11.3 Herkistyminen

Ihokosketuksessa voi aiheuttaa herkistymistä

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

Tehoaine (dimettoaatti) : Ei onkogeeninen kokeissa hiirellä.

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

Tuote: Hengittäminen: päänsärky, heikotus, hikoilu, ahdistus, pahoinvointi, näköhäiriöt, korkeissa pitoisuuksissa huumaava. Nauttiminen: hikoilu, kyynelten- ja syljenmuodostus, kramppi, ripuli, kouristukset. Joutuessaan silmiin saattaa aiheuttaa sarveiskalvon samentumista. Toistuvat pienimmätkin altistukset voivat vähitellen aiheuttaa sen, että yllämainitut äkillisen altistuksen myrkytysoireet ilmenevät. Voi aiheuttaa hermostovaurioita.

11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Tehoaine (dimettoaatti): Ei teratogeeninen eikä mutageeninen eläinkokeissa. Bakteeritesteissä havaittu mutageenisuus, mutta ei nisäkkäillä tehdyissä in vivo testeissä.

Kauppanimi:

Päiväys:

Edellinen päiväys:

12.	TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE
12.1	Ekotoksisuus
12.1.1	Myrkyllisyys vesieläöille Tuote on vesieläöille myrkyllistä. Tehoaine (dimetooatti): LC50/96h/kirjolohi = 61,3 ppm IC50/72h/viherlevä = 233 mg/l EC50/24h/vesikirppu (daphnia) = 5,4 ppm LD50/24h/mehiläinen (<i>Apis mellifera</i>) = <1ug/mehiläinen
12.1.2	Myrkyllisyys muille eliöille
12.2	Liikkuvuus Torjunta-aine on maassa erittäin kulkeutuvaa.
12.3	Pysyvyys ja hajoavuus
12.3.1	Biologinen hajoavuus Tehoaine on dimetooatti on biohajoava. Hajoaminen tapahtuu sekä aerobisesti ja anaerobisesti, biologisesti sekä abiottisesti. Puoliintumisaika on vedessä ja maassa noin 4-10 viikkoa. Liuottimet sykloheksanoni ja ksyleeni ovat biohajoavia.
12.3.2	Kemiallinen hajoavuus
12.4	Biokertyvyyspotentiaali Tehoaine ei ole biokertyvä kemikaali. Se hajoaa nopeasti sekä erittyy elimistöstä.
12.5	Muut haitalliset vaikutukset
13.	JÄTTEIDEN KÄSITTELY
	Likaantunut pakkaus Tyhjät , huuhdellut myyntipakkaukset viedään yleiselle kaatopaikalle.
	Jätteet jäännöksistä /käyttämättömistä tuotteista Hävittäminen paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti. Voidaan polttaa, mikäli paikalliset säädökset sallivat. Jätettä ei saa päästää viemäriin.
14.	KULJETUSTIEDOT
14.1	YK-numero 3017
14.2	Pakkausryhmä III
14.3	Maakuljetukset
14.3.1	Kuljetusluokka 6.1
14.3.2	Vaaran tunnusnumero 6.1 -Myrkyllinen, 3 -palava neste
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys 3017 – Torjunta-aine, orgaaninen fosforiyhdiste, nestemäinen, myrkyllinen, palava (sisältää dimetooattia ja sykloheksanonia)
14.3.4	Muita tietoja
14.4	Merikuljetukset
14.4.1	IMDG-luokka 6.1
14.4.2	Oikea tekninen nimi Organophosphorus pesticide, liquid, toxic, flammable (contains: dimethoate and cyclohexanone)
14.4.3	Muita tietoja MFAG 505, EmS 6.1-01, Pakkausryhmä III, Merta saastuttava aine

Kauppanimi:

Päiväys:

Edellinen päiväys:

14.5	Ilmakuljetukset
14.5.1	ICAO/IATA-luokka 6,1
14.5.2	Oikea tekninen nimi Organophosporus pesticide, liquid, toxic, flammable (contains: dimethoate and cyclohexanone)
14.5.3	Muita tietoja ICAO-varoituspukkeet 6-toxic-3-flammable liquid
15.	KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET
15.1	Varoitusetiketin tietoja
15.1.1	Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi Varoitusmerkki: Xn - haitallinen /N - Ympäristölle vaarallinen
15.1.2	Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet sisältö: Dimetooatti, ksyleeni, sykloheksanoni
15.1.3	R-lausekkeet R10 Syttyvää R20/22 Terveydelle haitallista hengitettynä ja nieltynä. R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä
15.1.4	S-lausekkeet S2 Säilytettävä lastenm ulottumattomissa S13 Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden eikä eläinravinnon kanssa S23 Vältettävä kaasun tai sumun hengittämistä. S29 Ei saa tyhjentää viemäriin. S36/37 Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja suojakäsineitä S46 Jos ainetta on nielty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti. Suojaimet: Valmistetta käsiteltäessä ja käytettäessä upotus-tai kasteluaineena käytetään suojapukua, kumisaappaista, päähinettä, kemikaalin kestäviä suojakäsineitä (esim. nitrili) ja kasvojen suojainta. Levitettäessä käsikäyttöisillä levityslaitteilla tai sumuruis-kulla sekä toistuvassa tai pitkäkestoisessa levitystyössä käytetään kasvojen suojaimen sijasta lisäksi yhdistetyllä suodattimella varustettua kokonaamaria (A/P2).
15.1.5	Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset Varo aika 28 vrk. Ylijäänyt, käyttökelvoton torjunta-aine viedään ongelmajätteen keräyspisteeseen ja tyhjät, huuhdellut myyntipakkaukset viedään yleiselle kaatopaikalle.
15.2	Kansalliset määräykset Työsuojelulainsäädäntöä noudatettava nuorten (alle 18 vuotiaat) ja raskaana olevien naisten osalta. Torjunta-ainelautakunta 1.7.2005.
16.	MUUT TIEDOT
16.1	Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista R10 Syttyvää R20/22 Terveydelle haitallista hengitettynä ja nieltynä. R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä
16.2	Koulutusohjeet
16.3	Käyttörajoitukset Vesistörajoitus: Vesieliovaikutusten vuoksi valmistetta ei saa käyttää eikä levitysvälineitä puhdistaa 25 metriä lähempänä vesistöjä. Traktoriruiskun täyttöön vesistöä ei saa käyttää ruiskun täyttölaitetta.

Kauppanimi:

Päiväys:

Edellinen päiväys:

Ruiskutettaessa on varmistauduttava, ettei torjunta-ainetta kulkeudu vesiin tuulen mukana. Ylijäänyttä ruiskutusnestettä ei saa päästää vesiin.

Pohjavesirajoitus:

Torjunta-aine ja sen hajoamistuote voivat kulkeutua maassa, minkä vuoksi sitä ei saa käyttää tärkeillä tai muilla vedenhankintakäyttöön soveltuvilla pohjavesialueilla (pohjavesialueluokat I ja II).

Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille tulee jättää vähintään 30-100 metrin levyinen torjunta-aineella käsittelemätön suojavyöhyke. Torjunta-aineen käyttöä karkeilla hietamailla tai sitä karkeammilla maalajeilla tulisi välttää.

Eliövaroitus:

Mehiläisille ja kimalaisille vahingollinen torjunta-aine. Ei saa käyttää kukkivien kasvien käsittelyyn.

Käyttö lähempänä kuin 60 m mehiläispesistä on kielletty ilman mehiläishoitajan suostumusta.

Torjunta-aine on myrkyllistä mehiläisille ja muille hyödyllisille niveljalkaisille.

Muut rajoitukset:

Käyttö viljoilla sallittu vain käyttöohjeessa mainituissa erityistapauksissa. Herukka- ja karviaispensaita ei saa käsitellä myöhemmin kuin viikon kuluttua kukinnan päättymisestä. Omenalla sallitaan vain yksi kukinnan jälkeinen käsittely. Porkkanalla ja kaalilla sallitaan vain yksi käsittely kasvukauden aikana. Lantulla tarvittaessa kaksi käsittelyä.

Yleinen varoaika:

28 vrk

16.4 Lisätiedot

Hankkija Maatalous Oy, puh. 09-1886000

16.5 Käytetyt tietolähteet

Tiedote päivitetty 6.9.2005 (GHB/January 2003 Safety Data Sheet)

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset